

10. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1. DÖNEM 1. YAZILI SENARYO 3

KOŞUK Keldi esin esneyü, Kadka tükel ösneyü, Kirdi bodun kasnayu, Kara bulıt kökreşür. Ördi bulıt ınraşu, Aktı akın münreşü, Kaldı bodun tanlaşu, Kökrer takı manraşur.	GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİYLE Eserek geldi rüzgâr, Tıpkı tipiye benzer, Titreşip kapanır halklar, Kara bulut kökreşir. Çıktı bulut gürleyerek, Aktı seller şarlayarak, Kalakaldı halk şaşırarak, Şimşek çakar, gök gürleşir.
TÜRK KÖYLÜSÜ Topraktan öğrenip kitapsız bilendir, Hoca Nasreddin gibi ağlayan Bayburtlu Zihni gibi gülerdir. Ferhad'dır, Kerem'dir, ve Keloğlandır. (...) Çarşambayı sel alır, bir yâr sever el alır, kanadı kırılır çöllerde kalır, ölmeden mezara koyarlar onu. O, "Yunusu biçâredir," baştan ayağa yâredir," ağu içir su yerine.	

S.1. Bu iki şiirin ortak ve farklı yönlerinden ikişer tane yazınız. (20p)

Ortak Yönler:

Farklı Yönler:

S.2. Koşukla ilgili beğenilerinizi ifade eden üç cümle yazınız.

S.3. Türk Köylüsü adlı metinden etkilendim/etkilenmedim. Çünkü ... (15p)

S.4. Dinlediğiniz veya kendi yazdığınız masalı film şeridi haline getiriniz.

S.5. Toplumların, geleneklerini şiirsel bir dille yansıtımalarının gerekçeleri neler olabilir? (15p)

S.6. Aşağıdaki savlarda işlenen temel değerleri yazınız. (15p)

Esende ivek yok.

Üme kelse kut kelir.

Erdem başı tıl.

Kurug yıgaç egilmes, kurmuş kiriş tügölmes.

Keneşlig bilig üdreşür, keneşsiz bilig opraşur.

10. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1. DÖNEM 1. YAZILI SENARYO 3

CEVAPLAR

KOŞUK Keldi esin esneyü, Kadka tükel ösneyü, Kirdi bodun kasnayu, Kara bulut kökreşür. Ördi bulut ınraşu, Aktı akın münreşü, Kaldı bodun tanlaşu, Kökrer takı manraşur.	GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİYLE Eserek geldi rüzgâr, Tıpkı tipiye benzer, Titreşip kapanır halklar, Kara bulut kökreşir. Çıktı bulut gürleyerek, Aktı seller şarlayarak, Kalakaldı halk şaşırarak, Şimşek çakar, gök gürleşir.
TÜRK KÖYLÜSÜ Topraktan öğrenip kitapsız bilendir, Hoca Nasreddin gibi ağlayan Bayburtlu Zihni gibi gülerdir. Ferhad'dır, Kerem'dir, ve Keloğlandır. (...) Çarşambayı sel alır, bir yâr sever el alır, kanadı kırılır çöllerde kalır, ölmeden mezara koyarlar onu. O, "Yunusu biçâredir," baştan ayağa yâredir," ağu içir su yerine.	

S.1. Bu iki şiirin ortak ve farklı yönlerinden ikişer tane yazınız. (15p)

Ortak Yönler: İkisi de ahenkli şiirdir.

İkisi de halktan ve tabiattan bahsediyor

Farklı Yönler: Koşuk anonimdir. Türk Köylüsü şiirinin şairi bellidir.

Koşuk, ölçülü ve kafiyelidir. Türk Köylüsü serbest nazımdır.

S.2. Koşukla ilgili beğenilerinizi ifade eden üç cümle yazınız. (20p)

Doğayla ilgili dikkat çekici ifadeler kullanılmış.

Etkileyici betimlemeler var.

Doğaya karşı ilgi uyandırıyor.

S.3. Türk Köylüsü adlı metinden etkilendim/etkilенmedim. Çünkü ... (15p)

toprağı ve insanın psikolojisini ve sosyal durumlarını işlemiş.

S.4. Dinlediğiniz veya kendi yazdığınız masalı film şeridi haline getiriniz.

Erciyes Dağı'nda yaşayan
beş çocuk, dağın
etrafındaki doğal
güzelliklerin tadını
çıkarak büyüyorlarmış.

Dağ, onlara sadece bir
yaşam alanı değil, aynı
zamanda keşif ve öğrenme
fırsatları sunarak
gelecekteki serüvenlerine
ilham kaynağı oluyormuş.

Kötü fabrikatör, çevreyi
kirletiyormuş. Onu
engellemekte
zorlanıyorlarmış. Çocuklar
havayı temizleyen
moleküller geliştirmişler.

Bu yeterli olmamış.
Dağda yaşayan Bilge
Kurt'tan yardım
istemişler. Bilge Kurt,
fabrikatörü dağdaki
mağaraya hapsetmiş.

Hatasını anlayan
fabrikatör, havayı
temizlemiş hatta herkese
uçan evler yapmış.

S.5. Toplumların, geleneklerini şiirsel bir dille yansıtımalarının gerekçeleri neler olabilir? (15p)

Şiire insanlar her zaman ilgi göstermişlerdir. Bu da sanatla geleneğin taşınmasında etkili olmuştur.

S.6. Aşağıdaki savlarda işlenen temel değerleri yazınız.
(15p)

Esende ıvek yok. Soğukkanlı, temkinli olmak.

Üme kelse kut kelir. Misafirperverlik

Erdem başı tıl. Diline sahip olmak

Kurug yıgaç egilmes, kurmuş kiriş tögölmes.

Eğitim küçük yaşta başlar.

Keneşlig bilig üdreşür, keneşsiz bilig opraşur.

İstişarenin önemi.